

SUOMEN

A1

RAKENTAMISMÄÄRÄYSKOKOELMA

kumottu

Rakennustyön valvonta

MÄÄRÄYKSET 1990

Y M P Ä R I S T Ö M I N I S T E R I Ö

Rakentamismääräyskokoelman määräykset koskevat uudisrakentamista ja ne ovat velvoittavia.

*Muutos- ja korjaustoimenpiteissä on, pitäen lähtökoh-
tana rakennusta ja sen käyttöä ennen luvan hakemista,
rakentamismääräyskokoelman määräyksiä sovellet-
tava sen mukaan kuin toimenpiteen laatu ja laajuus
sekä rakennuksen aiottu käyttötapa vaativat. Kuiten-
kin on katsottava, ettei rakennuksen käyttäjien turval-
lisuus vaarannu eivätkä heidän terveydelliset olonsa
heikenny (RakL 15 § 2 mom.).*

ISBN 951-861-934-4

Valtion painatuskeskus
Helsinki 1990

Rakennustyön valvonta

MÄÄRÄYKSET 1990

Ympäristöministeriö on rakennuslain 13 §:n (557/89) nojalla antanut määräykset rakennustyön valvonnasta (A1).

Määräykset tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 1990 ja koskevat rakentamista, johon on haettu lupaa mainittuna päivänä tai sen jälkeen. Määräykset korvaavat 12 päivänä marraskuuta 1975 annetut yleiset määräykset (A1).

Helsingissä 17 päivänä marraskuuta 1989

Ympäristöministeri Kaj Bärlund

Osastopäällikkö ylijohdaja Sirkka Hautojärvi

Sisällys

| | |
|--|---|
| 1 YLEISTÄ | 1 |
| 1.1 Katselmukset | 1 |
| 1.2 Rakenteiden ja laitteiden kelpoisuus | 2 |
| 1.3 Toimenpiteitä rakennustyön aikana | 2 |
| 2 RAKENNUSTYÖN JOHTO | 3 |
| 2.1 Vastaava työnjohtaja | 3 |
| 2.2 Vaikeiden rakennustöiden johtaja | 3 |
| 3 RAKENNUTTAJAVALVONTA | 3 |
| 4 ASiantuntijatarkastus | 3 |

1

YLEISTÄ

Rakennustyön viranomaisvalvonta alkaa luvanvaraisen rakennustyön aloittamisesta ja päättyy loppukatselmukseen. Valvonta kohdistuu rakentamisen lopputuloksen kannalta olennaisiin seikkoihin kulloinkin harkittavissa työvaiheissa ja laajuudessa. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että rakentamisen eri osapuolet huolehtivat heille kuuluvista velvollisuuksistaan. Ohjein ja neuvoin edistetään hyvää rakennustapaa.

1.1 Katselmukset

- Rakennustyön aloittamisesta on ilmoitettava rakennusvalvontaviranomaiselle.
- Rakennustyön aikaisten katselmusten nimikkeitä ovat:
- 1) pohjakatselmus, joka toimitetaan, kun — perustamiseen liittyvät kaivu- ja louhintatyöt on suoritettu ja/tai — paalutus taikka maapohjan täyttö tai vahvistaminen on suoritettu;
 - 2) rakennekatselmus, joka toimitetaan, kun — kantavat rakenteet on tehty;
 - 3) LVI- katselmukset, jotka toimitetaan, kun — ilmanvaihtolaitteistot on tehty ja/tai — vesi- ja viemäri-laitteistot on tehty ja/tai — lämmityslaitteistot on tehty ja/tai — savuhormit on tehty;
 - 4) loppukatselmus, joka toimitetaan, kun — rakennus tai sen osa on valmis ja/tai — työt tontilla tai rakennuspaikalla ovat valmiit.

Kohtien 2 ja 3 katselmukset toimitetaan ennen kuin kantavia rakenteita taikka hormoneja, kanavia, putkistoja ja niiden roiloja tai muita läpivientikohtia on peitetty. Kohdassa 3 mainittuihin katselmuksiin voi kuulua savuhormeihin liitettyjen tulisijojen katselmus. Katselmuksia saadaan tarvittaessa yhdistää tai toimittaa osittain ja vaiheittain. Ennen loppukatselmusta voidaan edellyttää muuhun lainsäädäntöön perustuvia tarkastuksia.

Katselmuksessa on läsnä rakennuttajan edustaja, vastaava työjohtaja sekä tarvittaessa vaikeiden rakennustöiden johtaja ja erityisalan työjohtaja. Katselmus voidaan toimittaa, vaikka joku edellä mainituista ei olisi läsnä.

Rakennuttajalle ja vastaavalle työjohtajalle annetaan katselmuksesta todistus tai tehdään merkintä hyväksytyihin piirustuksiin tai muihin asiakirjoihin. Mikäli katselmus on antanut aihetta huomautuksiin, katselmuksesta annetaan rakennuttajalle ja vastaavalle työjohtajalle katselmuspöytäkirja. Asianosaisen oikeudesta saada katselmuspöytäkirja rakennuslautakunnan käsiteltäväksi on voimassa, mitä rakennuslain 139 a §:ssä on säädetty viranhaltijan tekemästä päätöksestä.

Työmaalla pidetään työmaapäiväkirjaa tai tarkistuslistaa, johon tehdään merkinnät katselmuksista, rakennusvalvonta- ja muiden viranomaisten tarkastuksista sekä muista säädettyistä ja määrättyistä toimenpiteistä.

1.2 Rakenteiden ja laitteiden kelpoisuus

Rakenteiden valmistuksesta, laadunvarmistuksesta ja kelpoisuuden toteamisesta on voimassa, mitä rakentamismääräyskokoelmassa on erikseen määrätty.

Mikäli rakenteiden kelpoisuuden toteamiseksi rakennustyön aikana on tehtävä kokeita, nämä on annettava, jollei toisin ole määrätty, hyväksytyin testauslaitoksen suoritettavaksi. Hyväksytyllä testauslaitoksella tarkoitetaan valtion teknillistä tutkimuskeskusta sekä muuta ympäristöministeriön tai teknillisen tarkastuskeskuksen hyväksymää testauslaitosta tai tarkastuselintä.

Jos rakennustyön aikana havaitaan, että rakennusosat, rakenteet, rakennusaineet tai -tarvikkeet taikka laitteistot eivät täytä rakentamismääräysten vaatimuksia, rakennusvalvontaviranomainen voi vaatia selvityksen tarvittavista toimenpiteistä.

1.3 Toimenpiteitä rakennustyön aikana

Kaivu- ja perustustyötä tehtäessä katu- ja muu yleinen alue on tuettava niin, ettei alue eivätkä sillä olevat laitteet ja johdot vahingoitu. Laitteet ja johdot on lisäksi suojattava jäätymiseltä ja muilta haitoilta.

Kaivu-, perustus- tai muut niihin verrattavat työt on suoritettava siten, ettei naapuritontilla tai -rakennuspaikalla oleva rakennus tai laite vahingoitu. Toimenpiteisiin on ryhdyttävä henkilöitä ja omaisuutta uhkaavan vaaran torjumiseksi silloinkin, kun vaaran voidaan katsoa aiheutuvan siitä, että naapuritontilla tai -rakennuspaikalla oleva rakennus on virheellisesti rakennettu.

Jos jonkin viranomaisen tai laitoksen hallinnassa oleva johto, laite, varuste tai sitä osoittava merkki on rakennustyön vuoksi vahingoittunut, tästä on ilmoitettava asianomaiselle viranomaiselle tai laitokselle. Rakennustyön johdosta vahingoittunut katu, tie tai muu yleinen alue on viivytyksettä pantava kuntoon.

Mikäli kiintopistettä tai rajaa osoittavia merkkejä on rakennustyön vuoksi siirrettävä tai poistettava, tätä on pyydetävä asianomaiselta viranomaiselta tai laitokselta. Ennalta on ilmoitettava palopostien, johtojen ja niihin kuuluvien laitteiden sijaintia osoittavien merkien poistamisesta.

Rakennusvalvontaviranomainen voi tarvittaessa määrätä, miltä osin työmaa aidataan ja mitä aitojen, kaiteiden ja vastaavien suojarakenteiden osalta on noudatettava henkilö- ja omaisuusvahinkojen estämiseksi, liikenne- ja muiden häiriöiden välttämiseksi sekä naapureiden ja ohikulkijoiden suojaamiseksi kohtuuttomalta haitalta.

RAKENNUSTYÖN JOHTO

2.1 Vastaava työnjohtaja

Vastaavan työnjohtajan velvollisuutena on rakennustyömaalla osaltaan huolehtia siitä, että rakennushankkeeseen ryhtyvälle säädetty ja määrätty tehtävät suoritetaan.

Hyväksymistä vastaavaksi työnjohtajaksi haetaan rakennusvalvontaviranomaiselta. Mikäli asianomainen on aikaisemmin kunnassa hyväksytty vaativuudeltaan ainakin samankaltaisen rakennustyön vastaavaksi työnjohtajaksi, hakemuksen sijasta riittää kirjallinen ilmoitus vastaavaksi työnjohtajaksi suostumisesta. Ilmoitukseen sovelletaan, mitä hyväksymismenettelystä on säädetty.

Vastaavan työnjohtajan asiana on hänelle rakennusasetuksessa säädettyjen tehtävien lisäksi huolehtia siitä, että

- katselmuksissa ja tarkastuksissa ovat käytettävissä hyväksytyt piirustukset, tarvittavat erityispiirustukset viranomaismerkintöineen, ajan tasalla oleva työmaapäiväkirja tai tarkistuslista, mahdolliset testaustulokset ja tekniset selvitykset sekä muut tarpeelliset asiakirjat;
- ennen tiettyyn työvaiheeseen ryhtymistä lupapäätöksessä määrätty suunnitelmat sekä lupapäätöksessä tai rakennustyön aikana määrätty erityispiirustukset ja selvitykset on toimitettu rakennusvalvontaviranomaiselle; ja
- ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin havaittujen puutteiden ja virheiden johdosta.

Vastaavan työnjohtajan rakennuslainsäädäntöön perustuvat velvollisuudet ja vastuu rajoittuvat siihen, mitä rakennuslainsäädännössä ja sen nojalla on säädetty tai määrätty. Näistä ei voida vapautua muutoin kuin peruuttamalla suostumus kirjallisesti tai hyväksymällä toinen työnjohtaja aikaisemman tilalle.

2.2 Vaikeiden rakennustöiden johtaja

Vaikeiden rakennustöiden johtajaan sovelletaan, mitä edellä on määrätty vastaavasta työnjohtajasta.

RAKENNUTTAJAVALVONTA (RakA 63 ja 129 §)

Rakennuslautakunnan hyväksymä rakennuttajavalvonta korvaa osaksi tai kokonaan rakennusaikaisen viranomaisvalvonnan kysymyksessä olevan rakennushankkeen osalta. Tällöinkin tarpeellisessa loppukatselmuksessa tarkastetaan, että rakennuttaja on asianmukaisesti huolehtinut valvontatehtävästään ja että rakennus on myönnetyn luvan mukainen ja otettavissa käyttöön.

Valvontasuunnitelmassa esitetään selvitys rakennushankkeesta, rakennuttajasta, tämän käyttämistä asiantuntijoista, rakennuttajan valvontaorganisaatiosta ja työn suorittajista siltä osin kuin nämä ovat hakijan tiedossa.

Rakennuslautakunnan asiana on harkita, voidaanko valvontasuunnitelmassa esitetyin selvityksin ja toimenpitein täyttää säännösten ja määräysten vaatimukset ja toteuttaa aiottu rakentaminen hyväksytyjen lupaasiakirjojen mukaisesti. Hyväksyessään rakennuttajavalvontaa koskevan hakemuksen siihen liittyvine valvontasuunnitelmineen rakennuslautakunta päättää, miltä osin viranomaisvalvontaa ei suoriteta.

Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisesti seurata rakennuttajavalvontaa työn aikana. Hyväksyty rakennuttajavalvontaa ei supista rakennusvalvontaviranomaisen toimivaltaa tarvittaessa puuttua luvavastaiseen tai epätyydyttävään rakentamiseen.

Rakennuttajan on huolehdittava siitä, että hyväksyttyä valvontasuunnitelmaa noudatetaan ja hyvissä ajoin ilmoitetaan tarpeesta poiketa valvontasuunnitelmasta.

ASiantuntija- TARKASTUS (RakA 66 ja 130 a §)

Rakennuslautakunnan päättämä asiantuntijatarkastus täydentää rakennustyön aikaista viranomaisvalvontaa. Asianomaisen suostumus tarkastustehtävään annetaan kirjallisesti.

Asiantuntijatarkastuksesta päätettäessä kiinnitetään huomiota asianomaisen kykyyn itsenäisesti vastata tehtävästään.



VALTION PAINATUSKESKUS
POSTIMYYNTI, PL 516, 00101 HELSINKI
Puh. (90) 566 0266, vaihde (90) 566 01
Telekopio (90) 566 0374, teleksi 123458
KIRJAKAUPAT HELSINGISSÄ:
Annankatu 44, vaihde (90) 1734 2012
Eteläesplanadi 4, puh. (90) 662 801.



9 789518 619348

ISBN 951-861-934-4